

REGION FOSEN

Ekstern vurdering i intern skolevurdering

VURDERINGSRAPPORT

Fagerenget skole i Bjugn kommune

Vurderingsområde:

Uteskole

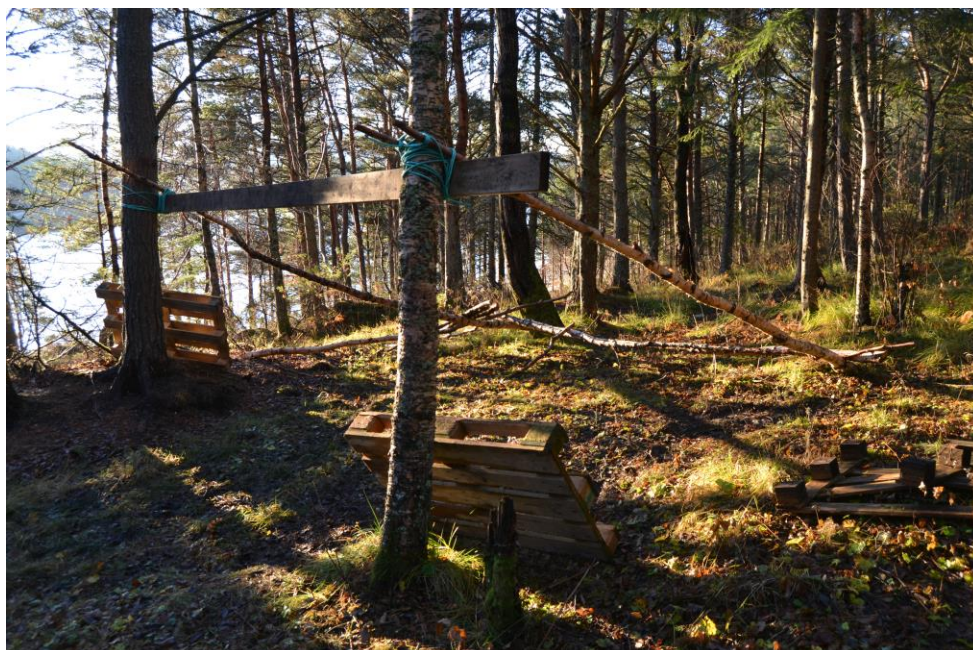
Gjennomfører Fagerenget skole sin uteskole på en slik måte at det fremmer elevenes faglige utbytte?

Dato: 10. – 13.november 2014

Innholdsfortegnelse

INNHALDSFORTEGNELSE	s. 2
1. INNLEDNING	s. 3
2. OM SKOLEN	s. 7
3. VURDERINGSOMRÅDE	s. 8
4. VURDERINGSKRITERIER FOR IDEALBILDE	s. 9
5. DELTAKERE I VURDERINGSARBEIDET	s. 11
6. TIDSBRUK	s. 11
7. METODER	s. 12
8. TEGN PÅ GOD PRAKSIS	s. 13
9. PRAKSIS SOM KAN BLI BEDRE	s. 17
10. IDEER TIL VIDERE ARBEID MED UTVIKLINGSOMRÅDENE	s. 21
11. RAPPORTERING TIL SKOLEEIER	s. 22
12. VEDLEGG	s. 23

1 Innledning

Om regionen:

19 skoler i 7 kommuner på Fosen har gått sammen om ekstern vurdering i lokalt vurderingsarbeid.

Osen, Roan, Åfjord, Rissa, Leksvik, Bjugn og Ørland vil gjennomføre ekstern vurdering på tvers av kommunegrenser, gjennom en felles nedsatt vurderingsgruppe.

Hvorfor skolevurdering:

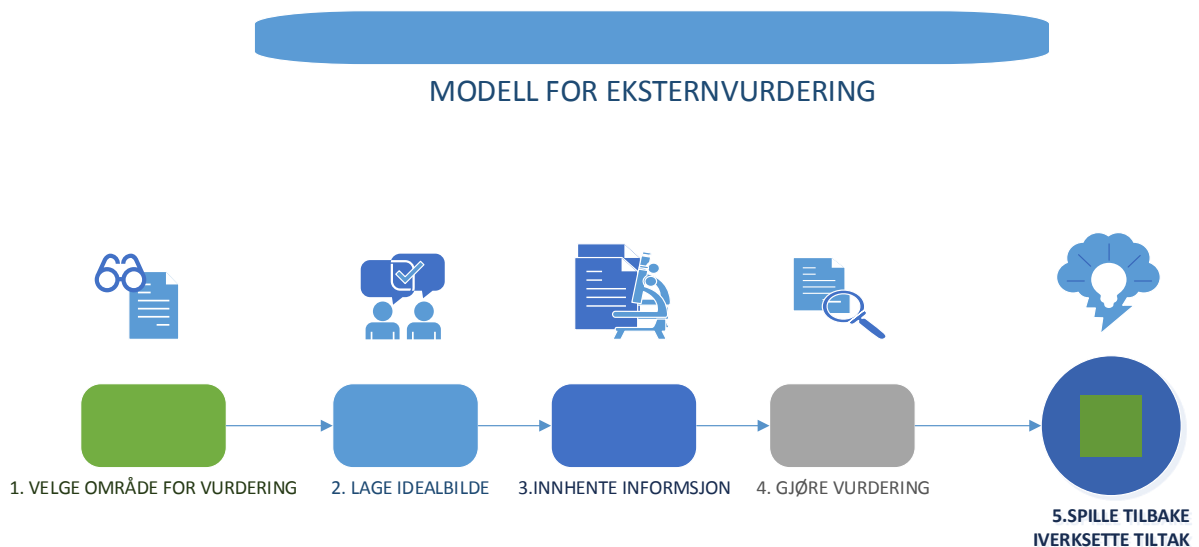
- I følge forskrift til opplæringsloven § 2 - 1 første ledd, skal skolen jevnlig vurdere i hvilken grad organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen medvirker til å nå målene i generell del og fagdelene av læreplanen.
- Skolen skal over tid foreta vurderinger og undersøkelser relatert til alle mål i læreplanverket. Skolen skal analysere resultatene av undersøkelsene, trekke konklusjoner og iverksette tiltak som følge av dette.
- Den skolebaserte vurderingen skal være til hjelp i arbeidet med skoleutviklingen og bidra til at personalet får økt innsikt i sammenhengen mellom rammefaktorer, prosesser og resultat. En innsikt som igjen skal bidra til å øke elevenes utbytte av opplæringen.
- Det bør legges til rette for at de parter som deltar i analyse- og konklusjonsarbeidet har nødvendig kompetanse. Konklusjonene av den skolebaserte vurderingen bør skriftliggjøres og kommuniseres til berørte parter.
- Skoleeier har ansvar for å jevnlig vurdere i hvilken grad organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen bidrar til å nå de målene som er fastsatt i den generelle delen av læreplanen og i de enkelte læreplanene for fag.
- Skoleeier skal medvirke til å etablere administrative systemer og innhente statistiske og andre opplysninger som er nødvendig for å vurdere tilstanden og utviklingen innenfor opplæringen. (Jmfør Opplæringsloven §13.10)

Hvorfor ekstern vurdering?

Formålet er at gruppa skal være til hjelp i arbeidet med pedagogisk kvalitetsutvikling i skolen. På kort tid og gjennom en enkel prosess får skolen hjelp fra fremmede til å se seg selv.

Tegn på god praksis

Utdanningsdirektoratet bygger vurderingsmodellen på en tilpasset versjon av Hardanger/Voss-regionen sin skolevurderingsmetodikk. De eksterne vurdererne har brukt denne metodikken i sitt arbeid i flere år. Modellen består av fem trinn:

Rapportens tittel spiller på det "idealbilde" som er utviklet for skolens utfordringer (pkt. 3). I stedet for målformuleringer, settes det opp konkrete tegn på hva som kjennetegner en god praksis, noe som synliggjør involvering og løsningsorientering i stedet for problemfokusering. Tegnene fungerer som kjernen i vurderingsprosessen. Et bredt spekter av interessenter vil få uttale seg om skolens nåværende praksis i forhold til tegnene på god praksis.

Hvem er vurderingsgruppa?

9 personer i Fosenregionen er engasjerte i vurderingsgruppa. De har bred pedagogisk bakgrunn, og skal vurdere de 19 skolene som deltar. Hver skole skal i løpet av tre år bli vurdert.

To vurderer gjennomfører vurdering på hver skole, og ingen skal vurdere skole i egen kommune.

Hva gjør vurderingsgruppa?

Skolen, i samarbeid med skoleeier, velger et fokusområde for vurdering. Vurderingsparet forbereder selve vurderingen gjennom et første møte med skolen. De utarbeider kriterier, velger metode og verktøy tilpasset den enkelte skoles vurderingsområde. De gjennomfører et vurderingsarbeid, og skriver en rapport som legges frem for skolen i slutten av vurderingsuka.

Vurderingsgruppa sin oppgave er å speile praksis opp mot vurderingskriteriene og er ikke en rådgivning, men skal være til hjelp og støtte for internt utviklingsarbeid.

Rapporten

Vurderingsgruppa skriver en rapport om resultatet av vurderingen. Rapporten trekker fram skolen sine sterke sider og peker på eventuelle utfordringer den har. Rapporten gir også informasjon om rammene for vurderingen – tidsbruk, metodevalg, verktøy m.m.

Vurderingen tar ikke mål av seg til å gi et fullstendig bilde av skolen, men er et bidrag til hva en bør arbeide videre med innen det området som er vurdert.

Det er ønskelig at de redskaper og metoder som er blitt brukt, kan overføres til det interne utviklingsarbeidet skolen årlig arbeider med.

2 Om skolen

Fakta:

Fagerenget skole er en fådelt 1-7. skole som ligger i naturskjønne områder i Lysøysund i Bjugn Kommune.

Elevantallet pr.dags dato er 41. Antall ansatte er åtte, fordelt på tre kontaktlærere, en lærer i 40 % stilling, tre assistenter og en rektor i kombinert stilling som 50 % rektor og 50 % lærer.

Skolen er en tradisjonell skole, med adskilte klasserom, gymsal, skolekjøkken og musikkrom. Skolebygningene er preget av tidens tann og kunne trenge en skikkelig renovering. Uteområdet er ganske stort og variert. I gåavstand har skolen tilgang på en lavvo og bål plass. Dette brukes ofte som arena for uteskole.

Bygget inneholder også en avdeling av Solkysten barnehage.

3 Vurderingsområde

Fagerenget skole har bedt om vurdering på følgende område:

Uteskole – Gjennomfører Fagerenget skole sin uteskole på en slik måte at det fremmer elevenes faglige utbytte?

Bakgrunn/prosessen for valg av område/hvem har valgt området:

Vi på Fagerenget skole har valgt uteskole som tema for ekstern skolevurdering. Begrunnelsen for valg av tema er at vi har et ønske om å bli bedre på å bruke uteområdene i nærmiljøet på en enda bedre måte. Vi ønsker også å se på hvordan man best kan bruke/få til faglig innhold i uteskolen, knyttet til fagene som ligger i bunnen for uteskole. Vi håper på at den eksterne vurderinga får oss til å se på hva vi gjør bra på uteskole og hva som kan bli bedre, slik at vi kan utvikle oss.

4 Vurderingskriterier for idealbilde

I evalueringssuken har vi vurdert skolens nåværende praksis opp mot et ideelt fremtidsbilde – slik skolen selv ønsker den skulle ha vært. Dette kalles et idealbilde.

Kriterium betyr her krav til kjennetegn på god kvalitet. Kriteriene er hentet fra lov, regelverk, læreplanverk og skolen sine egne planer.

Når vurderingsparet gjennomfører en vurdering blir kriteriet sammenlignet med den informasjonen som er samlet inn, før og under vurderingssuka.

Kriteriene i rapporten er utformet av vurderingsparet og godkjente av skolen.

Idealbilde:

Kriteriene er hentet fra Læringsplakaten

Kriterium	Tegn på god praksis
<p>Eleven</p> <ul style="list-style-type: none">stimulere elevenes lærelyst og nysgjerrighetgi alle elever like gode forutsetninger for å utvikle evner og talent individuelt og i samarbeid med andre	<ul style="list-style-type: none">elevene møter varierte arbeidsmetoderelevene møter variert lærestoffelevene møter varierte læremidlerelevene blir stimulert til undringelevene kjenner sine mål og vurderingskriterierdet legges til rette for elevmedvirkningelevene evaluerer uteskole sammen med medelever og lærerelevene opplever sammenheng mellom innholdet i uteskole og i klasserommet
<p>Skole-hjem</p> <ul style="list-style-type: none">legge til rette for samarbeid med heimen og sikre foreldres/foresattes medansvar i skolenlegge til rette for at lokalsamfunnet blir involvert i opplæringen på en meningsfylt måte	<ul style="list-style-type: none">foreldrene er gjort kjent med skolens rutiner rundt uteskolenforeldrene kjenner planene for uteskolenforeldrene er involvert i arbeidet med uteskolenlokalsamfunnet brukes aktivt i uteskolearbeidet
<p>Læreren</p> <ul style="list-style-type: none">fremme tilpasset opplæring og varierte arbeidsmåterlegge til rette for elevmedvirkningstimulere elevene til å utvikle etisk og kulturell kompetanse	<ul style="list-style-type: none">undervisningen har klare læringsmålundervisningen er tilpasset den enkelte elevundervisningen har varierte arbeidsmåterdet er samsvar mellom det som skjer i klasserommet og uteskolendet legges til rette for elevmedvirkningdet er fokus på etisk og kulturell kompetanseuteskole er en integrert del av både ukeplan og årsplaner for fagenelærerne evaluerer jevnlig metode, innhold og utbytte av undervisningenelevene deltar i evalueringen av uteskolen
<p>Skolen</p> <ul style="list-style-type: none">stimulere, bruke og videreutvikle kompetansen til den enkelte lærers kompetansesikre at det fysiske og psykososiale arbeids- og læringsmiljøet fremmer helse, trivsel og læring	<ul style="list-style-type: none">skolen har utarbeidet en plan for uteskole<ul style="list-style-type: none">-formål-organisering-innhold-lærestoffskolen legger til rette for kompetanseheving blant personaletskolen har uteskole som en del av sin pedagogiske plattform<ul style="list-style-type: none">-dannelse-samhandling-bærekraftig utviklingskolen evaluerer jevnlig sin praksis rundt uteskole

5 Deltakere i vurderingsarbeidet

Eksterne deltakere

- Brynhild Strøm Nilssen
- Grethe Mette Aaknes

Våre informanter har vært

- elever
- ansatte
- rektor
- foreldre

6 Tidsbruk

Det er avsatt 1 uke til å vurdere en skole. Dette innebærer i hovedsak en startdag der vurderingsparet møter skolen for første gang for avklaringer og planlegging. Under selve vurderingen er vurderingsparet på skolen i inntil tre dager. Skolen får rapporten umiddelbart etter disse vurderingsdagene. I forkant og underveis forbereder vurdererparet informasjon, metoder, verktøy og drivinformasjonsarbeid og oppsummeringer.

Framdriftplan:

Tid	Tiltak	Ansvar
27.mars og 6.mai 2014	Informasjon til skolene som skal vurderes	Regionkonsulenten
6.mai 2014	Fremdriftsplan sendes skolene	Regionkonsulenten
Innen 20.august 2014	Melde inn vurderingsområde/tema til regionkonsulenten	Skolene
Innen 25.august 2014	Overlevering av dokumentasjon til vurdererne. Sendes via regionkonsulenten	Skolene
Uke 36	Forberedelse til høstens vurdering. Utarbeidelse av idealbilder m.m.	Vurdererne
Uke 36	Valg av vurderere	Regionkonsulenten
Uke 37	Kontakt med skolene. Utsending av idealbilde	Vurdererne
Innen fredag uke 39	Skolene godkjenner idealbildet	Skolene
Uke 40	Sende påstandsskjema til skolene	Vurdererne
Uke 43	Utfylling og returnering av påstandsskjema til vurdererne	Skolene
Uke 44	Utarbeidelse av skjema, intervjuguide, observasjonsskjema m.m	Vurdererne
Uke 44	Skissere innhold i vurderingsuka. Timeplan sendes skolene.	Vurdererne
Uke 46	Vurderingsuke	Skolene

Uke 48	Tilbakemelding til regionkonsulent om erfaringer med ekstern skolevurdering. Se skjema	Skolene
Se «Oppfølgingsavtale etter ekstern vurdering»	Oppfølging etter ekstern skolevurdering, se vedlagt «Oppfølgingsavtale etter ekstern vurdering»	Skolene

7 Metoder

Vurderingsområdet og tid til disposisjon virker inn på valg av metode. Vanlige metoder er innhenting av dokumentasjon, påstandsskjema, strukturerte gruppesamtaler, samtale med rektor, møte og observasjon. All informasjon om skolen speiles opp mot utarbeidet glansbilde for vurderingsområdet.

I denne vurderingen er følgende metoder benyttet:

Innhenting av dokumentasjon

Utarbeidelse av kriterier og tegn på god praksis

Bruk av påstandsskjema

Bruk av samtaleguider

Observasjon

8 Tegn på god praksis

Vårt oppdrag denne uka har vært å se på uteskolepraksis ved Fagerenget skole i forhold til elevenes læringsutbytte. Det har vært en utfordring, i og med at uteskole ikke er med i ståstedsanalysen og at uteskole ikke er eget tema i K 06. Vi har støttet oss på Læringsplakaten i vårt arbeid med å utarbeide Idealbilde, påstandsskjema og intervjumaler.

Skolen hadde ikke gjennomført ståstedsanalyse på forhånd og dokumentasjon som vi etterspurte var ikke klar i starten. De fleste årsplaner har kommet etter hvert, og vi har også brukt ukeplaner som arbeidsredskap.

Skolen gjennomfører uteskole hver onsdag for elevene fra 1. til 4. trinn. Elevene på 5. til 7. trinn har ikke uteskole, men vi har likevel hatt et blick på de største elevene, og fått innsyn i et flott prosjekt som omhandler Vikingetiden. På en måte videreføres uteskoletanken til en viss grad her. Elevene bruker nærmiljøet for å innhente informasjon og undervisningsmaterieell til dette prosjektet. Det er arrangert turdager, der Vikingetiden har vært bakteppe. Vi er imponert over det arbeidet det legges opp til her, med stor grad av tverrfaglighet og elevmedvirkning. Vi har fått se en grovskisse over planene her, og ser for oss at denne tanken og måten å arbeide med lærestoffet på, er noe alle lærerne kan dra nytte av.

Vi har møtt tillitsfulle barn, vi har sett voksne som har en unik kontakt og relasjon til sine elever, og vi har møtt foreldre som er fornøyd med skolen som læringsarena. Bygningsmessig og utstyrmessig er det en del mangler, dette kom også fram i samtalene vi hadde.

Det preger også skolen som helhet den situasjonen de er i, med tanke på framtida. Lærere og foreldre ønsker avklaring og ro rundt seg.

Skolen har et fantastisk uteområde, der elevene boltrer seg fritt i friminuttene. I tillegg disponerer skolen flere flotte uteområder de kan benytte i uteskolepraksisen sin. Vi skjønner godt at dette er noe de vil beholde og bygge videre på.

Vi har spurt alle om hva som er bra med Fagerenget skole og fått mange gode svar:

«Ingen kaster store bord», 1. trinn

«Jeg møter mange venner, også de som bor langt unna», 2. trinn

«Ingen mobber og alle har det bra», 3. og 4. trinn

«Regler, ellers hadde det blitt masse kaos», 3. og 4. trinn

«Det er godt at det ikke er proppfullt», 5. trinn

«Varmmat», 6. trinn

«Stort uteområde», 7. trinn

«Mer tid til den enkelte elev», ansatte

«Trygge forhold, alle kjenner alle», foresatte

På spørsmål om hva som kunne vært annerledes, gikk de fleste svarene på det bygningsmessige, ønske om vedlikehold og renoivering.

For oss har det vært lærerike dager, og vi takker for tilliten som er blitt oss til del.

Kriterium:

Eleven:

- Stimulere elevenes lærelyst og nysgjerrighet
- Gi alle elever like gode forutsetninger for å utvikle evner og talent individuelt og i samarbeid med andre

Læreren:

- Fremme tilpasset opplæring og varierte arbeidsmåter

Tegn:

- Elevene møter varierte arbeidsmetoder
- Elevene møter variert lærestoff
- Elevene møter varierte læremidler
- Undervisningen er tilpasset den enkelte elev
- Undervisningen har varierte arbeidsmåter

Hva vi så:

Etter samtale med elever, lærere og foresatte sitter vi igjen med et bilde av en skole som i flere år har hatt stor aktivitet og engasjement knyttet til uteskole. Uteskole som arbeidsmåte har lange tradisjoner i skolen.

Tilbakemeldingene i våre samtaler med de ulike aktørene viser enighet i at uteskole som et alternativ til klasseromsundervisning har positiv innvirkning på læring, både i forhold til motivasjon, variasjon og læringsutbytte. Blant annet beskriver elevene uteskole som lærerikt og morsomt, foreldregruppa mener uteskolen styrker elevenes kreativitet og samarbeidsevne, mens de ansatte mener uteskoleundervisningen bidrar til å øke elevenes ferdigheter i de fleste fag. Det er utarbeidet egne planer for uteskolen, en for 1.-2.trinn og en egen for 3.-4.trinn. Disse omtaler hvilke tema de ønsker å ha fokus på fra de ulike fagene, og hvordan disse vil bli jobbet med i praksis.

Lærerne uttrykker også en tydelig målsetning om at tema og begrep fra klasseromsundervisningen skal anvendes direkte i uteskoleaktiviteten. De påpeker at arbeidsoppgaver og aktiviteter begrenses noe i forhold til økonomiske rammer, da det ikke alltid er midler til innkjøp av nytt materiell, men opplever at elevene er dyktige til å utnytte de ressursene de finner i naturen på en god måte. De har også som målsetning at alle skal bidra med noe, men på ulike nivå og ut fra ulike forutsetninger.

Kriterium:

Eleven:

- Stimulere elevene til lærelyst og nysgjerrighet
- Gi alle elever like gode forutsetninger for å utvikle evner og talent individuelt og i samarbeid med andre

Læreren:

- Legge til rette for elevmedvirkning

Tegn:

- Det legges til rette for elevmedvirkning
- Elevene evaluerer uteskole sammen med medelever og lærer
- Elevene deltar i evaluering av uteskolen

Hva vi så:

Elevmedvirkningen i planleggingsfasen er ulik på 1.-2. og 3.-4.trinn. Lærerne sier at for de minste er uteskolen lærerstyrt, mens for 3.-4.trinn har elevene fått komme med ønsker og innspill til aktiviteter som er tatt med på årsplan, men disse er ikke kommunisert tilbake til elevene. Det å involvere elevene i planlegginga, vil øke motivasjon og interesse. Elevene sier blant annet at et gårds- og et fjærebekkebesøk er elevønsker som er blitt gjennomført. Elevene bør involveres i mye større grad.

Evalueringa fra elevene gjennomføres i all hovedsak i loggform og i samtale etterpå om hva som var bra og hva som kunne vært gjort annerledes.

Vi ser ingen praksis rundt måling av måloppnåelse. Mangel på læringsmål gjør det vanskelig for eleven å vurdere egen læring.

Kriterium:

Læreren:

- Stimulere elevene til å utvikle etisk og kulturell kompetanse

Tegn:

- Det er fokus på etisk og kulturell kompetanse

Hva vi så:

Våre informanter uttrykker en oppfatning av at uteskolearbeidet bidrar til kunnskap om nærmiljø og nærområdet, både i forhold til historiske hendelser, kjennskap til lokalmiljøet og kunnskap om naturen i nærmiljøet.

Gjennom våre samtaler hører vi om en skole med fokus på trivsel og trygghet. Elevene forteller om viktigheten av å ta vare på hverandre og naturen som en naturlig del av uteskoleopplevelsen. Årsplan for uteskole for 1. og 2.trinn har stort fokus på kompetansemål som omhandler regler for opphold i naturen, og samhandling i ulike aktiviteter (kroppssøving).

Under samtale med elevene, trekkes markering av Samedag som et uteskoletema de husker godt.

Kriterium:

Skole-hjem

- Legge til rette for samarbeid med heimen og sikre foreldres/foresattes medansvar i skolen
- Legge til rette for at lokalsamfunnet blir involvert i opplæringen på en meningsfylt måte

Tegn:

- Foreldrene er gjort kjent med skolens rutiner rundt uteskolen
- Lokalsamfunnet brukes aktivt i uteskolearbeidet

Hva vi så:

Foreldrene uttrykker i samtale at de er kjent med hva elevene gjør i uteskolen, og at de opplever skolens rutiner som gode. I påstandsskjema er det noe mer usikkerhet rundt dette. De har også noe delt oppfatning av bakgrunnen for hvorfor skolen har valgt å jobbe med uteskole, men opplever i hovedsak uteskole som positivt. De uttrykker at de opplever læring som resultat av aktivitetene og oppgavene som utføres, og at uteskole er en meningsfylt undervisningsform, da flere av barna kommer hjem og ivrig forteller hva de har lært, funnet, opplevd og bygget. Foreldrene ser på uteskole som en mulighet for å nå mange læringsmål også utenfor klasserommets fire vegger, og påpeker også uteskolens muligheter for læring av sosiale ferdigheter; de store barna lærer bort til de små, de tar vare på hverandre, og samarbeider om praktiske oppgaver.

De mener også at lokalsamfunnet brukes godt i uteskolesammenheng, og ser skolens geografiske plassering som en god mulighet for nettopp dette. De opplever at steder i lokalsamfunnet som omtales i klasserommet, også besøkes i ettertid, blant annet i uteskoletida.

9 Praksis som kan bli bedre

Kriterium:

Eleven

- Stimulere elevenes lærelyst og nysgjerrighet
- Gi alle elever like gode forutsetninger for å utvikle evner og talent individuelt og i samarbeid med andre

Læreren

- Fremme tilpasset opplæring og varierte arbeidsmåter

Tegn:

- Undervisningen har klare læringsmål
- Uteskole er en integrert del av både ukeplan og årsplaner for fagene
- Elevene kjenner sine mål og vurderingskriterier

Hva vi så:

Elevene forteller oss i intervju at de ikke kjenner kunnskapsmål og vurderingskriterier. Vi ser heller ikke dette på elevenes ukeplaner. Det vi finner på ukeplanene er tema som det skal jobbes med. I årsplanene vi har gått gjennom, finner vi ikke noe som viser samsvar mellom ordinær undervisning og uteskole. Planene for uteskole framstår som frittstående planer som ikke knyttes opp mot øvrige fagplaner. Vi finner ikke målbare læringsmål og kjennetegn for måloppnåelse for uteskolen.

Kriterium:

Eleven

- Stimulere elevenes lærelyst og nysgjerrighet
- Gi alle elever like gode forutsetninger for å utvikle evner og talent individuelt og i samarbeid med andre

Læreren

- Fremme tilpasset opplæring og varierte arbeidsmåter

Tegn:

- Elevene opplever sammenheng mellom innholdet i uteskole og i klasserommet
- Det er samsvar mellom det som skjer i klasserommet og uteskolen

Hva vi så:

Vi deltok på uteskoledagen den 12. november sammen med alle elevene fra 1. – 4.trinn. Før elevene på 3.og 4.trinn gikk ut, ble dagens program gjennomgått. Hovedvekt i forberedelsen gikk på måling og mengde (lengde/høyde og hvor mange).

For elevene på 1. og 2. trinn var det en kort orientering om det som skulle skje. På årsplan for matematikk for 3.trinn er temaet denne perioden multiplikasjon. På årsplan for matematikk for 4.trinn er temaet denne perioden tid/klokka og tidsforskjeller.

Vi finner ikke samsvar mellom ukeplan/årsplaner og det elevene drev med i uteskolen.

Etter at elevene kom tilbake til skolen, kopierte elevene i 2.trinn en ferdig tekst om innholdet i dagen. 1. trinn tegnet fra dagen. 3. og 4. trinn skulle skrive logg fra uteskoledagen senere. Dette står på ukeplan som etterarbeid i lekseform. Her finner vi heller ikke samsvar mellom årsplan og uteskole.

Kriterium:

Skole-hjem

- Legge til rette for samarbeid med heimen og sikre foreldres/foresettes medansvar i skolen

Tegn:

- Foreldrene kjenner planene for uteskolen
- Foreldrene er involvert i arbeidet med uteskolen

Hva vi så:

I påstandsskjema svarer flere av foreldrene at de kjenner skolens planer for uteskole. På foreldremøtet kommer det tydelig fram at foreldrene ikke har sett eller er gjort kjent med at det er utarbeidet egne planer for uteskole.

Vi etterspurte planer for uteskolearbeidet i vår forberedelse til vurderingsuka, og fikk tilsendt planer for 1. og 2. trinn, og 3. og 4. trinn for skoleåret 2014-2015.

Disse planene er ikke kommunisert ut til foreldrene.

Skolen bør få på plass en praksis for å informere foreldrene.

Foreldrene melder tilbake til oss, både i påstandsskjema og i foreldremøte, at de ikke er involvert i uteskolen. Noen forteller at de deltar på «turdager» som er felles for alle elevene på skolen. De er positive til å stille opp og deltar gjerne om det er praktisk mulig.

Foreldrene kan være en stor ressurs både i planleggingsfasen og gjennomføringa.

Kriterium:

Læreren

- Fremme tilpasset opplæring og varierte arbeidsmåter

Tegn:

- Lærerne evaluerer jevnlig metode, innhold og **utbytte av undervisningen**

Hva vi så:

Foreldre og lærere er i stor grad positive til, og overbevist om, at elevene generelt har faglig og sosialt utbytte av uteskole-praksisen.

I påstandsskjema svarer foreldrene at de er noe usikre på elevenes læringsutbytte i fagene norsk, matte og samfunnsfag.

Lærerne svarer i påstandsskjema at elevene øker ferdighetene i fagene matte, samfunnsfag, naturfag og kroppsøving.

Vi så gode eksempler på at elevenes sosiale kompetanse ivaretas og utvikles gjennom å ta vare på hverandre og hjelpe hverandre i den praktiske settingen som uteskole er. Elevene forteller om at de tar ansvar for yngre elever.

Kompetansemål for faget kroppsøving (bruke enkle redskap for opphold i naturen, regler for bruk og opphold i naturen, bruke grunnleggende bevegelser i varierte miljø og ta i bruk sanseapparatet) er tatt med i begge årsplanene for uteskole. Vi så alle disse målene ivaretatt. Vi fikk bl.a. være med på en «sanseleik» på uteskoledagen.

Vi stiller oss spørsmål om hvordan faglig framgang måles. Vi ser ikke konkrete kunnskapsmål for noen av disse fagene på elevenes ukeplaner. Det er heller ingen praksis rundt hvordan ny kunnskap og grad av måloppnåelse måles.

Kriterium:

Læreren

- Fremme tilpasset opplæring og varierte arbeidsmåter

Skolen

- Sikre at det fysiske og psykososiale arbeids- og læringsmiljøet fremmer helse, trivsel og læring

Tegn:

- Lærerne evaluerer jevnlig metode, innhold og utbytte av undervisningen
- Skolen har utarbeidet en plan for uteskole
 - formål
 - organisering
 - innhold
 - lærestoff
- Skolen evaluerer jevnlig sin praksis rundt uteskole
- Skolen har uteskole som en del av sin pedagogiske plattform
 - dannelse
 - samhandling
 - bærekraftig utvikling

Hva vi så:

Vi har ikke sett noen overordnet plan for uteskolepedagogikken ved Fagerenget skole. En slik overordnet plan bør inneholde overordnet mål, formål, organisering, innhold og lærestoff. Når skolen bruker så mye av undervisningstida til elevene til uteskole, bør en slik plan være på plass. Rektor sier at det tas en halv time fra forskjellige fag for å dekke opp den tiden elevene bruker ute. Bevisstheten om «hva», «hvorfor» og «hvordan» må settes i system. Alle lærerne vi har snakket med, sier at skolen ikke har noen praksis rundt det å evaluere uteskolearbeidet. De sier at det diskuteres i kollegiet ved behov. Det ser ut til at skolen ikke har noen bevisst tanke om hvorfor uteskolearbeidet drives og det ikke er en del av skolens pedagogiske plattform. Lærerne snakker om uteskole som en alternativ læringsarena, tilpasning og «den søkende eleven». De er klare på at dette ikke skal være en «leikedag». Den pedagogiske plattformen bør inneholde de punktene som er nevnt tidligere, samt punkter om dannelse, samhandling og bærekraftighet. Uteskole var en viktig del av L97, men i Kunnskapsløftet K06 er denne formen for undervisning tatt bort som egen metode.

Vi mener å forstå at Fagerenget sin praksis er en arv fra tidligere år. Elever, lærere og foreldre er godt fornøyd med denne undervisningsformen, men vi savner bevissthet og planer som sikrer elevenes faglige utbytte, målt opp mot kompetansemålene i K06.

Kriterium:

Skolen

- Stimulere, bruke og videreutvikle kompetansen til den enkelte lærers kompetanse

Tegn:

- Skolen legger til rette for kompetanseheving blant personalet

Hva vi så:

Lærerne sier at de har etterspurt kompetanseheving, men føler at de møter lite imøtekommenhet fra kommunen. Lærerne sier også at de ønsker å utvikle seg, fornye seg og øke sin kunnskap.

De sier at de føler seg litt «glemt» i forhold til de andre skolene i kommunen.

10 Ideer til videre arbeid med utviklingsområdene

Alle vi har møtt er glade i skolen sin og bekymret for framtida. Både store og små vektlegger det gode sosiale miljøet og de flotte uteområdene. En av de ansatte sier: «Det er en super plass å være».

Skolen har gjennom mange år gjennomført uteskole som en viktig del av undervisningen. Alle våre informanter mener dette arbeidet er verdifullt, både sosialt og faglig. Det å kunne bruke natur og nærmiljø i undervisningssammenheng er fortsatt vektlagt i pedagogisk teori.

Det vil ikke være mulig å realisere læreplanens helhetlige dannelsesambisjoner og intensjonen om tilpasset opplæring uten at elevene får bruke skolens omgivelser som ressurs i opplæringen (Jordet 2010).

Fagerenget skole har ikke deltatt i satsningen «Vurdering for læring». Dette ser vi tydelig ved usikkerhet i bruken av målbare læringsmål, samt bruk av kjennetegn og kriterier på måloppnåelse.

Vårt tips i planarbeidet er at årsplaner for fagene legges først, og at årsplan i uteskole deretter tar utgangspunkt i fagplanene – fagplanene må være styrende for uteskoleplana for å sikre læringsutbytte. Fagfokus må komme tydelig fram på uteskoleplana. Det er en fordel å ikke vektlegge for mange fag samtidig, men heller jobbe i bolker med de ulike fagene. Det må være samsvar mellom årsplan, ukeplan og uteskoleplan.

Vi ser en skole som er opptatt av å videreføre den gode praksisen de har rundt uteskolearbeidet, og som ønsker å få satt ting i system. De må være bevisst på hvilke fag de ønsker å vektlegge i uteskolepedagogikken, og sørge for samsvar i planarbeidet. Skolen må ha felles fokus på dette arbeidet, og evaluere planene jevnlig.

Aktuelle lenker:

<http://www.udir.no/Fysisk-aktivitet-i-skolen/Tema/Arealer/Uteskole/Uteskole-et-bidrag-til-okt-fysisk-aktivitet--og-bedre-laringsutbytte/>

<http://www.skoven-i-skolen.dk/content/uteskole---en-del-av-skolens-utvidede-læringsrom>

<http://www.uteskoleveven.no/>

<http://www.udir.no/Fysisk-aktivitet-i-skolen/Tema/Arealer/Uteskole/>

<http://www.naturesekken.no/c1188058/side/vis.html?tid=1212684>

Vi takker for oss, og ønsker Fagerenget skole lykke til med det videre arbeidet!

11 Rapportering til skoleeier

Skoleeier, oppvekstansvarlig, rådmann, elevråd og FAU er representert når rapporten legges frem. Rapporten sendes umiddelbart skolefaglig ansvarlig. Rektor presenterer rapporten for politikerne i hovedutvalg for oppvekst med oppvekstansvarlig i kommunen til stede.

Innen 6 måneder etter at skolevurderingen har funnet sted, setter rektor opp en prioritert plan for forbedringstiltak. Rektor presenterer plan for forbedringstiltak på rektormøte og for skoleeier innen 6 måneder. Planen iverksettes på skolen innen 6 måneder.

Innen ett år foretas en skriftlig evaluering av tiltakene. Evalueringen presenteres for skoleeier.

Tilbakemelding på arbeidet med utfordringene i vurderingsrapporten skjer som del av tilstandsrapporten/årsmeldinga hvert år til skoleeier.

12 Vedlegg

Påstandsskjema for foresatte

Jeg/vi har elev(er) i _____ Klasse

Påstand	Enig	Uenig	Vet ikke
1. Jeg/vi er gjort kjent med skolens rutiner rundt uteskolen.			
2. Jeg/vi kjenner planene for uteskolen.			
3. Jeg vi er gjort kjent med målene for uteskoleundervisningen.			
4. Foreldrene er involvert i arbeidet med uteskolen.			
5. Lokalsamfunnet brukes aktivt i uteskolearbeidet.			
6. Uteskoleundervisningen øker elevenes ferdigheter i norsk.			
7. Uteskoleundervisningen øker elevenes ferdigheter i matte.			
8. Uteskoleundervisningen øker elevenes ferdigheter i naturfag.			
9. Uteskoleundervisningen øker elevenes ferdigheter i samfunnsfag.			
10. Uteskoleundervisningen øker elevenes ferdigheter i kroppsøving.			
11. Jeg/vi opplever at uteskole er en meningsfylt undervisningsform.			
12. Jeg/vi deltar på foreldremøter.			
13. Jeg/vi deltar på utviklingssamtaler/konferansetimer			
14. Det er lav terskel for å ta kontakt med skolen om mitt barns trivsel og læring.			

Påstandsskjema for ansatte

Påstand	Enig	Uenig	Vet ikke
1. Uteskolen er forankret i skolens pedagogisk plattform			
2. Uteskole integreres i fagene.			
3. Uteskoleundervisningen har klare læringsmål.			
4. Uteskoleundervisningen er tilpasset den enkelte elev.			
5. Det legges til rette for elevmedvirkning i planlegging av uteskole.			
6. Elevene deltar i evalueringen av uteskolen.			
7. Uteskole er integrert i ukeplan.			
8. Uteskole er integrert i årsplanene.			
9. Metode for uteskole evalueres jevnlig.			
10. Innhold i uteskole evalueres jevnlig.			
11. Organisering av uteskole evalueres jevnlig.			
12. Elevenes utbytte av uteskole evalueres jevnlig.			
13. Uteskoleundervisningen øker elevenes ferdigheter i norsk.			
14. Uteskoleundervisningen øker elevenes ferdigheter i matte.			
15. Uteskoleundervisningen øker elevenes ferdigheter i samfunnsfag.			
16. Uteskoleundervisningen øker elevenes ferdigheter i naturfag.			
17. Uteskoleundervisningen øker elevenes ferdigheter i kroppsøving.			
18. Det er lav terskel for kommunikasjon mellom skole og heim.			

Samtale med elever

SPØRSMÅL	SVAR
Hva er bra med Fagerenget skole?	
Hva kunne vært annerledes?	
Hva er uteskole?	
Vet du hva du skal lære på uteskolen?	
Hvordan får du vite hva du skal lære?	
Oppfatter du at det er sammenheng mellom det som skjer i klasserommet og uteskolen? (forarbeid og etterarbeid)	
Hvilke fag har de på uteskolen?	
Hva gjør dere på uteskole? (variasjon i aktiviteter, lærestoff og læremidler)	
Hva gjør læreren for at du skal bli nysgjerrig på det dere skal lære?	
Føler du at du får utfordringer (er oppgavene vanskelige nok)?	
Får du være med å bestemme/planlegge hva dere skal gjøre/lære på uteskole?	
Får du være med å vurdere det dere har gjort/lært?	

Samtale med foresatte

SPØRSMÅL	SVAR
Hva er bra med Fagerenget skole?	
Hva kunne vært annerledes?	
Hva kan foreldrene bli bedre til?	
Hva er uteskole?	
Hvorfor har skolen valgt å jobbe med uteskole?	
Oppfatter dere at uteskole som metode er pedagogisk forsvarlig?	
Vet du hva ditt barn skal lære på uteskolen?	
Hvordan får du vite hva de skal lære?	
Føler dere at elevene får faglig utvikling av uteskolearbeidet?	
Oppfatter dere at det er sammenheng mellom det som skjer i klasserommet og uteskolen?	
Hvilke fag har de på uteskolen?	
Er dere som foreldre involvert i uteskolen?	
Brukes lokalsamfunnet i uteskolen?	

Samtale med ansatte

SPØRSMÅL	SVAR
Hva er bra med Fagerenget skole?	
Hva kunne vært annerledes?	
Hvorfor har skolen valgt uteskole som arbeidsmåte?	
Hvordan inngår uteskole i skolens pedagogiske plattform? -dannelse -samhandling -konflikthåndtering -bærekraftig utvikling -læringsutbytte	
Hvordan organiseres uteskolen?	
Hvordan varierer dere arbeidsmåtene i uteskolen?	
Hvordan integreres fagene i uteskolen?	
Hvordan jobbes det med innholdet i uteskolen inne i klasserommet?	
Hvordan synliggjøres uteskolen i uke-/årsplanene? -læringsmål -metoder -lærestoff -læremidler	
Hvordan tilrettelegges oppgaver til elever slik at de får passe vanskelighetsgrad? Både svake og flinke elever.	
Hvordan måles læring?	
Hvordan evalueres uteskolearbeidet?	
Hvordan er elevene medvirkende i planlegging, gjennomføring og evaluering av uteskolen?	
Er foreldrene involvert i uteskolearbeidet?	
Hvordan benyttes uteskoleområdet/nærmiljøet? -næringsliv -kultur -etikk	
Legger skolen til rette for kompetanseheving?	
Hvordan evalueres praksis rundt uteskole som metode?	